

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cursus Biennalis Studii Canonici, Sive Succincta Et
Methodica Sacrorum Canonum Explanatio**

Engelhard, Johann Martin

Moguntiae, 1700

Titvlvs XIX. De Divortiis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63255](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63255)

mentum remitti potest, quod autem contra rationem juris liberi ad accusandos parentes & vicissim in Causis matrimonialibus vel etiam ad testificandum admittantur, ratio est, quod hæc accusatio in favorem accusatorum introducta sit, non in odium. Forma accusationis hæc est, ut ad faciliorem veritatis indagationem, nec ab absente, nec in scriptis fiat, sed à personaliter constituto & comparente in iudicio *cap. 2. b. t.* in reliquis conveniunt cum aliis iudiciis, hæc solâ differentiâ observata, quod sententia injusta nunquam transeat in rem iudicatam, iusta autem per appellationem non suspendatur, idque propter religionem sacramenti & indissolubilitatem matrimonii.

TITVLVS XIX.

De

Divortiis.

QUÆRES 1. Quid sit divortium & quomplex? Respond. Divortium est matrimonii validè contracti separatio auctoritate iudicis facta; estque duplex una quoad vinculum, altera quoad cohabitationem sive thorum & mensam tantum; quoad vinculum fit divortium, quando matrimonium quoad substantiam & in perpetuum dissolvitur. quoad cohabitationem autem, quando salvo matrimonii vinculo, conjuges ex causâ legitimâ separantur. Divortium quoad vinculum tribus casibus conceditur. *Primo*, quando matrimonium est & declaratur nullum. *Secundo*, quando

unus Conjugum matrimonio nondum consummato ingreditur Religionem. Tertiò, quando unus infidelium ad fidem convertitur, altero in infidelitate manente, cui sine periculo perversionis cohabitare non possit, *cap. 8. h. t.* extra hos casus matrimonium non nisi solâ morte alterutrius conjugum dissolvitur. *Trid. sess. 24. c. 5. & 7. de reform. matr.* Non obstant verba Christi *Matth. 19. quicumque dimiserit uxorem suam nisi ex causâ fornicationis, & aliam duxerit* mæchatur, quibus verbis etiam ipsa fornicatio. videtur causa sufficiens matrimonium dissolvendi; non inquam obstant, quia exceptio *nisi ob fornicationem* referenda est ad verba antecedentia, scilicet uxoris dimissionem non ad sequentia, qualiter explicat S. Paulus *1. Corinth. 7.* & sic sensus est, quod propter fornicationem ab uxore commissam possit uxor dimitti, sed non hac dimissa alia duci.

QUÆRES 2. Quando conjuges quoad thorum & mensam divortiri possint? Respond. Divortium quoad thorum & mensam fieri potest, si adsit causa legitima. causa talis est delictum conjugum, quod est quadruplex: 1. Fornicatio carnalis, *c. 3. & 4. h. t.* Si fiat uno conjugum innocente & invito, si enim altero consentiente fiat, aut uterque fornicetur, non divortium cõceditur, cum sic delicta mutuâ compensatione tollantur *cap. 4. h. t.* nomine autem fornicationis hic intelligitur quivis concubitus seu copula cum altero habita, qua fornicantes una caro efficiuntur, unde in aliis delictis, in quibus non reperitur hæc unitas carnis, ut sunt oscula tactus vel copula attentata, ratio sufficiens faciendæ separationis non invenitur, ut pul-

Gg

chrè

chrè tradit *Sanch. lib. 10. disp. 4.* intelligendum
est, nisi injuria parti nocenti ab innocente conde-
netur; quod sit vel expressè per verba, vel tac-
ipso facto, si nimirum innocens cum nocente con-
lam habeat, cum hoc facto declaret, se à jure suo dis-
sistere, & Conjugem in antiquam amicitiam re-
mere. 2. Fornicatio spiritualis, sive apostasia
fide, si nimirum sine periculo perversionis aposto-
tæ cohabitari nequeat. Animæ enim securitas obli-
gationi cohabitationis prævalere debet. 3. Indu-
ctio ad peccatum mortale, ex ratione modo dicta
4. Sævities, nisi vir præstet sufficientem cautio-
nem securitatis; quod si de securitate dubitetur
mulier in loco tertio usque ad litis decisionem custo-
dienda erit. *c. 3. § 13. de reslit. spol.*

TITULUS XX.

De

Donationibus inter virum & uxorem
& dote post divortium
restituendâ.

QUÆRES 1. Quid sit dos, & quotuplex? Re-
spond. Dos est *pecunia vel alia res pretio æstimabilis, quam uxor viro pro sustinendis matrimonii oneribus offert.* Alia est *profectitia*, quæ à patre uxoris proficiscitur, alia *adventitia*, quæ aliunde advenit; alia est *æstimata*, quæ consistit vel in paratâ pecuniâ, vel in alia re mobili certo pretio taxata; cujus usus in consum